

[Forsvarsministeren.]

Men hvordan vilde da vore Forpligtelser være i en saadan Situation? Det er jo det, der har været Strid om, og dér vil jeg gerne henstille til de ærede Modstandere, at de er varsomme, naar de begynder at tale om, hvilke Forpligtelser vi i en saadan Situation vilde have; for jeg tror, de vil komme til at erkende, at hvis de stiller disse Forpligtelser alt for højt op, ja, højere end vi mener, saa bliver denne Fremhæven ene og alene en Kritik af hele deres egen Optræden lige fra 1922.

Thi ingen, der læser Generalernes og Admiralernes Forslag igennem, vil mene, at en eneste af de Opgaver, man har nævnt Danmark skulde have, kan løses med det, vi har i Dag, den Brøkdæl, vi har i Dag af det, der blev fastsat i 1922 som det, vi skulde have.

I 1922 fik vi en Ordning bygget paa Forpligtelser. Det var saaledes, at da den var vedtaget, erklærede den daværende Statsminister, det ærede Medlem Hr. N. Neergaard, overfor Folkenes Forbund, at Danmarks Livsinteresser krævede som et uundværligt Minimum, hvad her var foreslaaet. Af Hensyn til hele Situationen, til vore Forpligtelser kunde vi ikke nøjes med mindre end det, der var Tale om.

Det vedtog man i 1922. Allerede i 1923 forstod baade Venstre og de Konservative — jeg vil gerne have de Konservative kædet med, for deres Medansvar gaar ganske parallelt ned Venstres —, at enten maatte Budgettet sprænges eller Materiellet reduceres — en af Delene. Det lod sig ikke gøre at opretholde Budgettet og samtidig Materiellet, og Venstre valgte da — det skal siges — det sidste, at slaa af paa Kravene, at gøre Materiellet langt svagere end oprindelig forudsat.

Ansvarer herfor paahviler i lige høj Grad de Konservative og Venstre. De Konservative har ikke kunnet undgaa at vide, at de Bevillinger, der blev anvendt, aldeles ikke svarede til Forudsætningen. Det hænder jo undertiden, at en Mand, naar han har begaaet en Forseelse og kommer for Domstolen, siger: Jeg kendte desværre ikke den paagældende Lov, og de Konservative kan skyde sig ind under dette, at de havde en saa god Tro til deres Makkere, Venstre, at de undlod gennem det Materiale, vi fik her hvert Aar, at se efter, om vi virkelig fik det, vi skulde have. Det kan de undskyldte sig med, men for øvrigt plejer Dommeren jo ikke at fritage en Mand for Straf, fordi han har undladt at passe paa, hvad han maatte gøre og hvad han ikke maatte gøre, og hvis

de Konservative har undladt at se efter, synes jeg, at Medansvaret bliver deres helt og fuldt.

Man har prøvet fra konservativ Side paa at sige, at vi Socialdemokrater ikke bare har Medansvaret, men har en ikke ringe Del af Ansvarer fra de 2½ Aar, da der sad et socialdemokratisk Ministerium. Jeg vil gerne dertil sige, at hvis man ser Finanslovene og Statsregnskaberne efter fra den Tid, vil man se, at der i de 2½ Aar ikke blev anvendt mindre til Nybygninger i Flaaden og endogsaa mere til Reparationer end i Aarene forud og derefter, da Venstre og de Konservative havde hele Magten og kunde gennemføre, hvad de vilde.

Der blev, som sagt, ikke i de 2½ Aar gennemført mindre. Jeg vil ikke rose mig af dette, det vilde være forkert at yde mig Anerkendelse for det, for det var ikke min Villie, at det skulde være saaledes. Men Højre og Venstre benyttede deres Magtstilling i Landstinget til at sige: Lov er Lov og Lov skal holdes, den skal holdes paa den Maade, vi mener det, derfor bestemmer vi, hvor meget der skal til, og det har du at bøje dig for, indtil du kan faa Loven af 1922 ændret. Jeg maatte bøje mig derfor, det var Venstre og Højre, der benyttede deres Magtstilling i Landstinget til at bestemme, hvad der skulde bruges.

Nu har man fra den Side talt om, hvor forkasteligt det var at lovgive paa Finansloven; man har været meget forarget over dette, og jeg maa sige, at jeg har egentlig været lidt overrasket over det. Jeg ved jo nok, at naar Folk omvender sig, er Omvendelsen mange Gange saa stærk, at det, de har begaaet før Omvendelsen, er de bagefter selv de skarpeste til at kritisere. Og nu er der jo sket en Omvendelse for det konservative Folkeparti, idet det paa Grund af Fortidens mange Synder var nødt til at tage Navneforandring; det, som Højre havde lavet i sin Tid, vilde man nu ikke have Ansvarer for: nu hedder vi noget andet, og naar Nielsen faar Navneforandring og kalder sig Rosenkvist, saa maa man ikke bebrejde Rosenkvist, hvad Nielsen har lavet.

Paa samme Maade sagde Højre: Nu da vi har et andet Navn, maa I ikke bebrejde os, hvad Højre har lavet. Det er klogt af dem, for vi maa jo ikke glemme, at dette at lovgive paa Finansloven er noget, der er brugt i Højres Tid som aldrig af nogen anden. Vestfronten, hele det provisoriske Fæstningsanlæg, er anlagt, ikke i Kraft af nogen Lov, men i Kraft af Bevillinger paa Finansloven, vedtagne af Landstinget uden Folketingets Tilslutning.